

института и с књигом Конст. Јиречека *Die Handelsstrassen und Bergwerke von Serbien und Bosnien während des Mittelalters.*“) Сем те књиге, Станојевић је познавао, као гимназист, још и друге неке Јиречекове списе, трудећи се да се што боље обавести и да што дубље уђе у хисториску методикку. Читао је све до чега је могао доћи, на српском и немачком. Задивљавао је знањем ствари не само своје другове, него чак и наставнике, међу којима је млади Тихомир Остојић рано познао његову бистрину и вредност, трудећи се да му их корисно упути.

Свој књижевни и научни рад почео је у гимназији, и то, после стихова, одмах са хисториским чланцима и оценама. Први његов чланак био је написан у новосадском *Бранику* поводом петстогодишњице смрти босанског краља Твртка I, 1891. год.¹⁾ У *Босанској Вили*, 1891., 287, са полу погрченим својим именом као Срб-Костадин, Станојевић се јавио са напоменом, да Сима Милутиновић није рођен 5. него 3. октобра 1791. Он се, у тој краткој напомени, показао као младић који чита много и пажљиво и који је до тог датума дошао не сад неком личном комбинацијом него што је нашао да се тако накнадно исправио сам С. Вуловић, који је о том писао. Али од тих првих послова најбољи му је рад опширна оцена на спис Ж. М. Романовића *Биографија и државничка радња Вука Бранковића и Милоша Обилића*. Она је излазила у *Јавору* 1891., бр. 47-51, и заслужује сваку пажњу. Млади критичар прихваћа ту од прве, с пуним разумевањем, критички став И. Руварца и његов поклик „на изворе, на чистину, на висину“ и са заслуженом оштрином одбија овај спис, који је, по предлогу П. Срећковића, био чак добио награду. Млади гимназиста судио је и боље, и трезвеније, и са више знања него награђени великошколац, а то доиста није била мала ствар.

Као што је млади Јиречек, још као гимназист, почео писати реферате у *Часопису чешког музеја*, тако је и Јован Грчић увео младог Станојевића, још као свог ђака у гимназији, да му за *Сиражилово* пише приказе и оцене. Довољно је само прелистати тај часопис из 1892. год., па видети, са изненађењем, што је све Станојевић већ тада читао, о чему је писао, и шта је све знао! Тако је, на пр. реферисао о *Сјоменику* С. К. Академије IX—X, где су све само стручни прилози, и имао је чак и свој суд. За писмо деспота Ђурђа Хуњадију и одговор овога деспота, који се налазе у једном делу Петра Богдановића (о ком је писао Ч. Мијатовић), он смело тврди да су фалсификати, много отсечније него Ми-

¹⁾ Ја га нисам имао у рукама. В. Гласник Историског Друштва XI, 1938., 38.